

საეკლესიო კალენდარი: 11 ოქტომბერი

მართლმადიდებელი ეკლესია 11 ოქტომბერს ქუთაისის ყოვლადწმიდა ღმრთისმშობლის სასწაულთმოქმედი ხატის დღესასწაულს ზეიმობს და აღნიშნავს ღირს ხარიტონ აღმსარებელის, ბარუქის, მონამეთა: ალექსანდრეს, ალფესის, ზოსიმეს, მარკოზ მწყემსის, ნიკონის, ნეონის და სხვათა ხსენების დღეს.

ქუთაისის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის ხატი - პალიასტომისა

პალიასტომის ღვთისმშობელი ქართული ხატია, რომელზედაც დედა ღვთისა გამოსახულია ყრმით, ხატი ფერწერულია და შეჭედილია ვერცხლით. იგი შემკულია 123 თვალით და მარგალიტით, აქვს ორი წყვილი ოქროს საყურე.

ღეგენდები ხატის შესახებ

ერთ-ერთი გადმოცემის თანახმად თავიდან ხატი გურიაში, ციხე-ქალაქ პალიასტომის საკრებულო ტაძარში ყოფილა დაბრძანებული, იმ საყდრის მთავარეხუცესს

სილიბისტროს სიზმარში ღვთისმშობელი გამოცხადებია და უთქვამს, რომ საკრებულო ტაძარში შესულიყო, მისი ყოვლადწმინდა ხატი აელო. და ციხე-ქალაქ პალიასტომიდან გამოეტანა, რადგან ციხე-ქალაქს წყალში ჩაძირვა მოელოდა. მთავარხუცესს სიზმარი არ დაუჯერებია.

მთავარხუცესი ციხე-ქალაქის გარეთ ცხოვრობდა, მალე ღვთის ნება აღსრულდა ამ ციხე ქალაქზე და ხალხითურთ ჩაიძირა, ხოლო ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ხატი ღვთის ბრძანებით იმ წარღვნისგან დაცულ იქნა, თავისუფლად უხილავად, ღვთის განგებით ციხე-ქალაქიდან ჰაერზე მოდიოდა. და როცა მთავარხუცმა ასეთი საოცარი და ენით გამოუთქმელი სასწაული იხილა, დაეცა სასწაულმოქმედი ხატის წინაშე, ცრემლებით იწყო ვედრება მოწყალების მისაღებად და ცოდვების მისატევებლადო. ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ხატი ჰაერიდან დაიძრა და მის ხელებში მიესვენა.

სხვა გადმოცემის მიხედვით ხატი ქუთაისის ციხე-ქალაქში გიორგი მეფის დროს არის მოტანილი მე-12 საუკუნეში. გიორგი მესამე დავით აღმაშენებლის შვილიშვილი იყო.

აკადემიკოსი გ. ჩუბინიშვილი კი პალიასტომის ღვთისმშობელს მე-16 საუკუნით ათარიღებს.

ღირსი ხარიტონ აღმსარებელი

ღირსი ხარიტონ აღმსარებელი იკონიაში ეწამა 270-324 წლებს შორის. უღმრთოებმა შეიპყრეს იგი და ცრულვთაებებისადმი მსხვერპლის შეწირვა მოსთხოვეს. წმიდანმა მტკიცე უარი განაცხადა. ჯალათებმა ხარიტონს სამოსელი შემოაძარცვეს და ძროხის ძარღვებით სცემეს, შემდეგ კი მთავრის ბრძანებით საპყრობილეში ჩააგდეს. ამასობაში ქრისტიანთა დევნა ჩაცხრა. პყრობილი მართლმორწმუნეები გაათავისუფლეს. წმიდა ხარიტონი ქალაქ იერუსალიმისკენ გაემურა. გზაში იგი ავაზაკებმა შეიპყრეს, გამოქვაბულში გამოამწყვდიეს, თვითონ კი „მიმოდარბიოდეს ალაგთა გბათასა“ და სხვა მგზავრებს უსაფრდებოდნენ. ამასობაში მღვიმეში იქედნე შემოძვრა, ღვინით სავსე ჭურში ჩასრიალდა, შიგ შხამი ჩათხია და წავიდა. როცა ავაზაკები დაბრუნდნენ, წყურვილით გათანგულები, დაენაფნენ მოწამლულ სასმელს და უკლებლივ ყველანი განყდნენ.

ხარიტონმა იმ მღვიმეში დაიწყო მოღვაწეობა, სადაც, ღვთის ნებით, სასწაულებრივი გადარჩენა მიემადლა. ყაჩაღების მიერ ნაგროვები ქონების ნაწილი მან გლახაკებსა და მეუდაბნოე მამებს განუყო, ნაწილით კი ააგო ტაძარი, რომლის ირგვლივაც თანდათან წარმოიქმნა პალესტინაში ცნობილი ფარანის ლავრა
ღირსი ხარიტონი დაახლოებით 350 წელს გავიდა ამსოფლიდან.

წმიდა წინასწარმეტყველი ბარუქი

წმიდა წინასწარმეტყველი ბარუქი იერემია წინასწარმეტყველის განუყრელი თანამგზავრი, მონაფე, მეგობარი და მწერალი იყო. მან თავისი მოძღვრის წინასწარმეტყველებების მთელი გრაგნილი ჩაწერა და იერუსალიმის ტაძარში შეკრებილ ხალხს წაუკითხა. წმიდა ბარუქი იერემიასთან ერთად მწარედ გოდებდა ნაბუქოდონოსორის მიერ იერუსალიმის დანგრევის გამო, მოძღვრავდა და ამხელდა იუდეველებს და მოთმინებით იტანდა მათ სიძულვილსა და დევნას. ნეტარმა საკუთარი თვალებით იხილა იერემიას ჩაქოლვა და მისი წმიდა ცხედარი მიწას მიაბარა.

წინასწარმეტყველ იერემიას მონამეობრივი აღსასრულის შემდეგ წმინდა ბარუქს დიდხანს არ უცხოვრია. იგი ეგვიპტეში გარდაიცვალა ქრისტეს შობამდე VI საუკუნეში. წმიდა ბარუქმა წინასწარმეტყველა იუდეველთა დაბრუნება ბაბილონელთა ტყვეობიდან და ბაბილონის გაუდაბურება; ცხადად განჭვრიტა ძე ღვთისას განკაცებაც.

წმიდა მონამენი: ალექსანდრე, ალფესი, ზოსიმე, მარკოზ მწყემსი, ნიკონი, ნეონი, ილიოდორე და სხვანი

წმიდა მონამენი: ალექსანდრე, ალფესი, ზოსიმე, მარკოზ მწყემსი, ნიკონი, ნეონი, ილიოდორე და სხვანი მცირე აზიის სხვადასხვა ადგილებში ეწამნენ იმპერატორ დიოკლეტიანეს (284-305) ზეობისას.

მასალა მომზადებულია ღია წყაროებზე დაყრდნობით.